

Křivoklát

Základní charakteristika obce

Počet obyvatel (vždy k 31. 12.) 2011 | 2013 | 2015 | 2017 | 2019: **689 | 687 | 681 | 684 | 673**

www.mestys-krivoklat.cz

Městys Křivoklát se nachází zhruba 13 km jihovýchodně od Rakovníka, na křížení silnic II/201 a II/236 a na železniční trati mezi Berounem a Rakovníkem.

První písemná zmínka o Křivoklátě je z roku 1110. Na místě původního přemyslovského hradiště byl ve 13. století vystavěn královský hrad, který se stal přirozeným centrem oblasti. Ve druhé polovině 13. století zde vznikl gotický hrad, který byl od té doby mnohokrát upraven. Sloužil především jako lovecký. V letech 1643 a 1826 vyhořel, po roce 1826 byl romanticky přestavěn, což výrazně změnilo jeho podobu, koncem 19. století byl částečně upraven k původní podobě.

Mlýn a ves v podhradí vznikly někdy na přelomu 14. a 15. století a nesly název Budy. Nad hradem vznikl v 16. století hospodářský dvůr a ves Čamrdoves, roku 1818 na počest Amálie Bádenské přejmenovaná na Amalín (Amalienberg). Dnešní městys Křivoklát vznikl v roce 1892 sloučením osady Busy v podhradí a Amalína nad hradem.

Jižní a východní hranici území městyse tvoří kaňon řeky Berounky, západní hranici území obce tvoří kaňon Rakovnického potoka. Téměř celé území městyse je zalesněné, pouze okolo Častonice je krajina otevřená, zemědělsky obhospodařovaná.

Jádrum sídelní struktury městyse je zástavba rozvinutá okolo historického sídla Amalín, na náhorní plošině nad hradem Křivoklátem. Podél Rakovnického potoka se více zástavba prakticky souvisel od řeky Berounky, před historické sídlo Budy (Budda) až po severní hranici správního území městyse. Třetím obytným sídlem městyse jsou Častonice, na svahu jižního cípu řeky

Křivoklát

Berounky. V severní části území městyse, uprostřed lesa, se nachází bývalá hájovna a myslivna Písky, dnes areál střední lesnické školy. Na svazích nad Berounkou se nachází několik chatových osad.

Hodnoty na území obce

Přírodní a krajinné hodnoty

Chráněná krajinná oblast Křivoklátsko

Biosférická rezervace UNESCO Křivoklátsko

Národní geopark Barrandien

Ptačí oblast Křivoklátsko – Populace včelojeda lesního, výra velkého, kulíška nejmenšího, ledňáčka říčního, žluny šedé, strakapouda prostředního, lejska malého, lejska bělokrkého a jejich biotopy

Geologická expozice Křivoklátsko – Geologická expozice Lesnického parku Křivoklátsko představuje geologickou minulost Křivoklátska. V expozici je 16 bloků hornin, které jsou částečně vyleštěny a popsány.

Evropsky významná lokalita Javůrek – čolek velký (*Triturus cristatus*)

Evropsky významná lokalita Na Babě – kontinentální opadavé křoviny (40A0); panonské skalní trávníky (*Stipo-Festucetalia pallentis*) (6190); polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnatých podložích (*Festuco-Brometalia*) (6210); přástevník kostivalový (*Callimorpha quadripunctaria*)

Evropsky významná lokalita Křivoklát – hrad – netopýr velký (*Myotis myotis*)

Památný strom Vidrovic lípa

Památný strom Lípa svobody

Památný strom Jasan Ztepilý

Památný strom Tis Alois

Památný strom Tis Pravdomil

Přírodní rezervace Na Babě – Přírodní rezervace byla vyhlášena v roce 1984 na rozloze 24 ha. Předmětem ochrany jsou stepní a lesostepní společenstva Křivoklátska, výskyt vzácných a chráněných druhů fauny i flóry vázané ke skalním výchozům a kamenným mořím.

Přírodní rezervace Brdatka – Přírodní rezervace chrání rostlinná společenstva suťových a skalnatých svahů. Některé místní druhy jsou náročné na vlhkost. Rostou zde nejen dubohabřiny, ale i suťové lesy doplněné teplomilnými doubravami. V podrostu najdeme kostřavu sivou, chrpu chlumní, bělozářku liliovitou, kavyl Ivanův, plamének přímý a třemdavu bílou. Skalní štěrbinu porůstají mechy a kapradiny. V korunách stromů hnízdí výr velký, kulíšek nejmenší, žluna šedá, strakapoud prostřední a lejsk bělokrký.

Řeka Berounka

Kaňon řeky Berounky

Rakovnický potok

Kaňon Rakovnického potoka

Křivoklátské lesy

Skalnaté břehy řeky Berounky

Kulturně historické hodnoty

Hrad Křivoklát (NNKP) – Významný královský hrad z 13. století, výrazně upravený za Vladislava Jagellonského. Jedinečně dochované, rozsáhlé reprezentativní sídlo vystavěné jako centrum královského loveckého hvozdu. Architektonicky i historicky unikátní stavební celek.

Venkovská usedlost Častonice č.p. 1 (NKP) – Kompletně a vzácně dochovaný areál zemědělské (původně manské) usedlosti, jehož jednotlivé objekty představují různé stavební etapy vývoje lidové architektury pravděpodobně od 2. poloviny 18. do 1. třetiny 20. stol.

Výklenková kape Panny Marie (NKP) – Výklenková kaple v obci u paty skaliska. Nad vstupem zvlněný štít s římsou. V nice je umístěna kvalitní zlidovělá barokní soška stojící Madony na hranolovitém podstavci se soklem a římsou.

Kostel sv. Petra a Pavla (NKP) – Původně gotický kostel z roku 1522, přestavěný v 80. letech 19. století novogoticky podle plánů Josefa Mockera.

Pomník C. E. Fürstenberga (NKP) – Pomník je vztyčen na vyhlídkové plošince ve svahu protilehlém hradu Křivoklátu. Bohatě rozvinutá novogotická architektura pomníku z 50. let 19. stol. má tvar vznosného baldachýnu vrcholícího skupinou fiál. Pod baldachýnem je umístěna busta knížete.

Křivoklát

Sloup se sochou sv. Jana Nepomuckého (NKP) – Barokní kamenný světecký sloup z doby kolem roku 1700 stojí na zídce nad tarasem přístupové cesty k hradu Křivoklát. Na hranolovém podstavci se tyčí sloup s kompozitní hlavicí se soškou sv. Jana Nepomuckého.

Socha sv. Jana Nepomuckého (NKP) – Barokní socha datovaná rokem 1733 představuje kvalitní kamenosochařskou práci vytvořenou neznámým autorem spíše v lidovém pojetí s řadou do současnosti dochovaných detailů. Socha rovněž svou polohou vypovídá o historické podobě obce.

Vodní mlýn Křivoklát č.p. 88 (NKP) - K rozměrné původem středověké obdélné budově s mlýnicí s renesančními sgrafity na fasádě přiléhá pozdější užší obytné stavení kryté souběžnou sedlovou střechou. V interiéru dochovány četné součásti technického vybavení mlýna i obytného zařízení (kamna).

Sokolovna Křivoklát – budova postavená v letech 1923 a 1934

Muzeum motocyklů Křivoklát – Muzeum motocyklů na Křivoklátě vystavuje kompletní řadu sériově vyráběných cestovních motocyklů Jawa a ČZ od zahájení jejich výroby do roku 1959. Podívat se ale můžete i na ukázky typů vyráběných později. Sbírkou celkem čítá na 150 exponátů.

Kaple sv. Trojice - Malá trojboká kaplička pravděpodobně z období přelomu 17. a 18. stol. Opravená v r. 2008. Ve výklencích obrazy zobrazující Nejsvětější Trojici, patrona české země sv. Václava a sv. Vendelína.

Kaple sv. Eustacha – Jednoduchá barokní zděná stavba z r. 1697, nechal ji vystavět vrchní lovcí Jan Kryštof Rayman jako poděkování za své propuštění z vězení. R. 1797 byla kaplička opravena a znovu vysvěcena. R. 1847 byla opět opravena, původní poničená freska nahrazena olejomalbou na plechu znázorňující patrona myslivců, sv. Eustacha. Posléze došlo k dalším opravám kaple i zrestaurování obrazu.

Unikátně dochovaná historická urbanistická struktura pravidelně založené ulicové chalupnické zástavby Amalína – pravidelná zástavba chalup se sedlovou střechou a štítovou orientací do ulice (zástavba po obou stranách ulice); zcela nové založení pravidelné zástavby obce Karlova Ves podél ulice iniciovali Fürstenbergové (podobně jako zástavby Branova, Karlovy Vsi, Nového Domu či Kostelíka)

Dochovaná urbanistická struktura bývalé historické osady Budy (Budda) pod hradem Křivoklátem – shluk chalup, dnes často přestavěných na velké městské vily, podél hlavní ulice podél Rakovnického potoka.

Dochované historické jádro Častonice – shluk tradičních křivoklátských chalup na svahu nad Berouňkou

Chalupy Častonice č.p. a č.ev. 222 a 223 – tradiční křivoklátské chalupy se sedlovou střechou, s částečně roubeným přízemím

Křivoklát č.p. 35 – tradiční roubená křivoklátská chalupa

Křivoklát č.p. 38 – tradiční roubená křivoklátská chalupa

Hrad Křivoklát – místo natáčení řady filmů a pohádek, např. Jak se budí princezny, Anděl páně, Kletba bratří Grimmů, Tři veteráni ad.

Vyhlídkový gloriét na Přírodní rezervaci Brdatka

Budova základní školy Křivoklát – monumentální školská budova z 20. let 20. století ve stylu ranného funkcionalismu

Křivoklát č.p. 142 – monumentální budova pošty ve stylu moderního klasicismu

Vila Křivoklát č.p. 143 – vila ve stylu národního stylu, resp. rondokubismu

Křivoklát č.p. 85 – monumentální budova hotelu ve stylu moderního klasicismu

Vila Křivoklát č.p. 100 – secesní vila

Vila Křivoklát č.p. 156 – funkcionalistická vila

Vila Křivoklát č.p. 123 – neorenesanční vila (dnes obecní knihovna a mateřská škola)

Civilizační hodnoty

Silnice II/227 Žatec – Rakovník – Roztoky

Silnice II/201 Jeneč – Unhošť – Křivoklát – Hřebečnický

Silnice II/236 Zdice – Roztoky – Lány – Slaný

Železniční trať č. 174 Beroun – Rakovník

Železniční zastávka Křivoklát

Cykloturistická trasa č. KO8

Greenway Berouňka-Střela

Červená značená pěší turistická trasa KČT

Zelená značená pěší turistická trasa KČT

Žlutá značená pěší turistická trasa KČT

Červený místní okruh

Křivoklát

Modrý místní okruh
Zelený místní okruh
Žlutý místní okruh
Vodácká trasa Berounka
Vodácká naučná stezka Berounka
Naučná stezka Brdatka
Naučná stezka Paraplíčko
Naučná stezka Dendrologická stezka
Pošta
Obecní knihovna Křivoklát
Ordinace praktického lékaře pro dospělé
Zubař
Hřbitov Amalín
Mateřská škola
Základní škola
Střední lesnická škola a Střední odborné učiliště, Křivoklát, Písky 181
Informační středisko správy CHKO Křivoklátsko
Turistické informační centrum
Sokolovna s kulturní sálou (není ve vlastnictví obce)
Penzion V Budech
Penzion U Jelena
Hotel Sýkora
Restaurace V Budech
Restaurace Křivoklát
Restaurace U Jelena
Restaurace Sýkora
Hospůdka Pohoda
Hradní krčma Křivoklát
Cukrárna Křivoklát
Restaurace Na parkovišti
Sportovní areál Kolečko (tenisové kurty) – soukromé, není ve vlastnictví obce
Dětské hřiště (3x)
Obchod se míšeným zbožím JEDNOTA COOP
Železářství
Domácí potřeby
Papírnictví
Vodovod (pouze část území)
Kanalizace (pouze část území) – napojeny jsou pouze 2 domy, parkoviště a hrad

Hlavní požadavky na změny v území (nad rámec územního plánu)

Požadavky na změny v území vyplývající z platných ZÚR Středočeského kraje ve znění Aktualizace č. 1 a č. 2

V03: Vodárenská soustava Zbečno - Roztoky (nahrazení V8 - V14 + V52 - V61) (vč. 12 vodojemů)
NK 55: Nadregionální biokoridor Týřov, Křivoklát - Karlštejn, Koda

Požadavky na změny v území vyplývající z rozpracované Aktualizace č. 3 ZÚR Středočeského kraje (návrh pro SJ)

V03: Vodárenská soustava Zbečno - Roztoky (nahrazení V8 - V14 + V52 - V61) (vč. 12 vodojemů) (vypuštění)

Požadavky na změny v území vyplývající ze strategického plánu rozvoje obce

Městys nemá strategický plán

Křivoklát

Záměry dle dotazníku obce 2020

Vodovod v celé obci
Kanalizace v celé obci

Pozitiva

Negativa

Životní prostředí

Nadprůměrné zastoupení lokalit se zvýšenou přírodní hodnotou
Území přírodě blízké až přírodní (KES > 3)
Velmi vysoký podíl lesů
Celkově příznivé hodnocení vodního hospodářství
Celkově příznivé hodnocení odpadového hospodářství

Nízká kvalita ZPF (vyšší podíl IV. a V. TO)

Hospodářský rozvoj

Vysoce turisticky exponované území – gotický hrad Křivoklát – národní kulturní památka mimořádného významu pro cestovní ruch, informační kanceláře Státního hradu Křivoklát a CHKO Křivoklátsko
Rozvinutá infrastruktura cestovního ruchu – stravování, ubytovací možnosti – hotel, penzion
Příznivý vývoj počtu pracovních míst
Přímé napojení na železniční dopravu směr Rakovník a Beroun
Veřejná doprava je zajištěna autobusovými i vlakovými spoji s dostatečnou frekvencí
Příznivá míra podnikatelské aktivity

Neúplná technická vybavenost – bez kanalizace a plynofikace, pouze částečně je v obci zaveden vodovod (některé objekty na něj nejsou napojeny)

Soudržnost společenství obyvatel

Adekvátní občanská vybavenost – mateřská a základní škola, zdravotní péče (dětský, obvodní lékař, atd.), kulturní sál, knihovna, sportovní zařízení (dětské hřiště, sportovní hřiště), smíšené zboží, pošta
Existence významných urbanistických a architektonických kulturních hodnot v obci

Nedostatek volných pracovních míst
Nižší počet dokončených bytů
Mírný úbytek počtu obyvatel
Nepříznivá věková struktura obyvatel
Vyšší podíl bytů v bytových domech
Poměrně starý bytový fond

Vyhodnocení územních podmínek a potenciálů jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje území

Životní prostředí	0 (+)
Hospodářský rozvoj	+
Soudržnost společenství obyvatel	0 (+)
Zařazení obce do kategorie vyváženosti pilířů URÚ	1

Problémy/závady k řešení v územním plánu

Brownfields zemědělská usedlost na jihu Amalína
Architektonicky rušivý budova samoobsluhy JEDNOTA přímo naproti neogotickému kostelu sv. Petra
Urbanisticky rušivá zástavba panelového sídliště na jižním okraji Amalína
Zástavba v nivě Berounky v záplavovém území Q100
Zástavba v nivě Rakovnického potoka v záplavovém území Q100
Vysoká míra zornění zemědělsky využívané krajiny severně od Častoníc

Křivoklát

Půdní blok severovýchodně od zástavby Častonice výrazně ohrožen vodní erozí > návrh na zatravnění (projekt Voda v krajině, vodavkrajine.cz)

Poněkud nekultivované prostředí „vstupní brány“ (okolí centrálního parkoviště) na Křivoklát pro turisty a návštěvníky hradu

Absence plošně odpovídajícího parkového veřejného prostranství (cca 0,5 – 1 ha) pro každodenní rekreaci obyvatel obce a konání občasných akcí

Absence víceúčelového/kulturního sálu ve vlastnictví obce

V letní sezóně problémy s parkováním okolo hradu Křivoklát (nedostatečná kapacita turistického parkoviště u hradu) (dotazník obce 2020)

Nedostatek ubytovacích kapacit pro pokrytí poptávky v době konání velkých akcí na hradě (dotazník obce 2020)

Průjezd těžké nákladní dopravy obytnými území obcí

Absence vodovodu

Absence kanalizace (s výjimkou hradu a 2 domů)

Absence plynofikace

Nedostatek rozvojových ploch pro bydlení (dotazník obce 2020)

Nesplněna pěší docházka požární zbrojnice SDH 1 000 m v západní části sídla Křivoklát

V těchto obytných sídlech nesplněna pěší docházka požární zbrojnice SDH 1 000 m: Častonice

Většina obytného území jádrového sídla Křivoklát leží mimo pěší dostupnost dětského hřiště 200 m od obytných domů

Většina obytného území sídla Amalín leží mimo pěší dostupnost dětského hřiště 200 m od obytných domů

Úplná absence dětského hřiště v sídle Častonice – nesplněna pěší dostupnost dětského hřiště 200 m od obytných domů.

Sídlo Častonice leží mimo pěší docházku zastávek VHD

Absence hřiště pro mladší školní děti na území obytných sídel Křivoklát, Amalín, Častonice – nesplněn standard pěší dostupnost hřiště pro mladší školní děti 500 m od obytných domů

Nesplněn standard pěší dostupnosti hřiště pro mládež a dospělé 1 000 m od obytných domů – absence hřiště pro mládež a dospělé na území celé obce (s výjimkou hřiště u Střední školy lesnické)

Nesplněn standard dostupnosti veřejné parkové zeleně (přítomnost v každém obytném sídle) – absence veřejné parkové zeleně v obytných sídlech Křivoklát, Častonice